

Dosar nr. X/X/X

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECȚIA A VII-A PENTRU CAUZE PRIVIND CONFLICTE DE MUNCĂ ȘI
ASIGURĂRI SOCIALE

ÎNCHEIERE

Şedința publică din data de 04.09.2024

Curtea constituță din:

PREȘEDINTE: X X X

JUDECĂTOR: X X X

GREFIER: X X

Pe rol se află soluționarea cererii de apel formulate de apelantul-reclamant **X X X X** – **în numele membrilor de sindicat: X X, X X, X X, X X X, X X X, X X, X X X, X X X, X X, X X X, X X X, X X, X X, X X, X X, X X, X X** împotriva sentinței civile nr. X/X, pronunțată de Tribunalul Teleorman – Secția Conflicte de Muncă, Asigurări Sociale și Contencios Administrativ și Fiscal în dosarul nr. X/X/X, în contradictoriu cu intimata-părâta **X X X X**.

Cauza are ca obiect: *calcul drepturi salariale*.

La apelul nominal făcut în ședința publică, la ordine, părțile au lipsit.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care,

În conformitate cu dispozițiile art. 119 alin. 4 din Regulamentul de ordine interioară al instanțelor judecătorești aprobat prin Hotărârea nr. 3243/2022, Curtea dispune lăsarea dosarului la a doua strigare.

La apelul nominal făcut în ședința publică, la a doua strigare, părțile au lipsit.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință, după care,

Curtea ia act de faptul că s-a solicitat judecarea cauzei în lipsă.

Curtea ia în discuție necesitatea sesizării Înaltei Curți de Casătie și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 2 din OUG nr. 62/2024, cu rezolvarea de principiu a chestiunii de drept ce face obiectul dosarului de față, respectiv cu privire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 4 alin. 2 din OUG nr. 48/2022, respectiv a se interpreta dacă, alături de indicele de inflație prevăzut de textul legii, se pot acorda și dobânzi penalizatoare.

Curtea rămâne în pronunțare asupra cererii de suspendare a judecății.

CURTEA,

Deliberând asupra sesizării Înaltei Curți de Casătie și Justiție pentru a pronunța o hotărâre prin care să se dea o dezlegare de principiu cu privire la o chestiune de drept, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului X sub nr. X/X/X, reclamantul X X X X, în numele membrilor de sindicat X X, X X, X X, X X X, X X X, X X, X X X, X X X, X X, X X X, X X X, X X X, a solicitat instanței, în contradictoriu cu părâta X X X X, obligarea acesteia la calcularea și plata dobânzii legale penalizatoare aferente diferențelor de drepturi salariale cuvenite conform dispozițiilor art. 1 și 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 48/2022 privind plata diferențelor de drepturi salariale cuvenite

personalului didactic din învățământul de stat pentru perioada 1 iulie 2017-31 august 2021, începând cu data de la care acestea erau datorate și până la data plășii efective a acestora.

Prin sentința civilă nr. X/X, pronunțată de Tribunalul X -Secția conflictelor de muncă asigurări sociale și contencios administrativ fiscal-Complet specializat pentru litigii de muncă și asigurări sociale, în dosarul nr. X/X/X, a fost respinsă cererea formulată de reclamantul X X X X, în numele membrilor de sindicat X X, X X, X X, X X X , X X X, X X, X X X, X X X, X X X, în contradictoriu cu părâta X X X X, ca nefondată.

Pentru a pronunța această sentință, prima instanță a reținut următoarea situație de fapt și de drept:

Prin cererea dedusă judecășii, reclamantul X X X X, în numele membrilor de sindicat nominalizaști în cerere, a solicitat obligarea părâtei X X X X, la calcularea și plata dobânzii legale penalizatoare aferente diferențelor de drepturi salariale cuvenite conform dispozișilor art. 1 și 2 din Ordonanșa de urgenșă a Guvernului nr. 48/2022 privind plata diferențelor de drepturi salariale cuvenite personalului didactic din învățământul de stat pentru perioada 1 iulie 2017-31 august 2021, începând cu data de la care acestea erau datorate și până la data plășii efective a acestora.

Tribunalul a reținut că a intervenit un act normativ derogatoriu, OUG nr. 48/2022, în cuprinsul căruia intenșia legiuitorului a fost clar exprimată în sensul de a actualiza sumele acordate doar cu indicele de inflașie din considerente de politică bugetară.

În concluzie, s-a expus că în limita obiectului și cauzei pretenșilor, astfel cum aceasta și-a găsit rezolvare prin dispozișile Ordonanșei de Urgenșă nr. 48/2022, căreia instanța este datoare să îi dea eficienșă deplină, fără a o pune la îndoială sau cenzura în vreun fel în reglementarea și intenșia clar exprimată a legiuitorului, acțiunea a rămas nefondată fiind respinsă ca atare.

Împotriva acestei sentinșe a declarat apel reclamantul X X X X – în numele membrilor de sindicat: X X, X X, X X, X X X , X X X, X X, X X X, X X X, X X, X X X, X X X, X X X, solicitanță admiterea apelului, desființarea sentinșei civile apelate iar, rejudecând, să se dispună admiterea cererii de chemare în judecată.

Apelantul a arătat că nu poate fi de acord cu cele reținute de instanță de fond, motiv pentru care a solicitat admiterea apelului, desființarea sentinșei apelate, iar, rejudecând, admiterea acțiunii.

S-a arătat că Ordonanșa de urgenșă a Guvernului nr. 48/2022 privind plata diferențelor de drepturi salariale cuvenite personalului didactic din învățământul de stat pentru perioada 1 iulie 2017-31 august 2021 (denumită în continuare O.U.G. nr. 48/2022) dispune, prin art. 1 și 2, plata unor drepturi salariale cuvenite și neacordate, după cum urmează:

„Art. 1. Personalul didactic din învățământul preuniversitar și universitar de stat beneficiază de plata diferențelor de drepturi salariale cuvenite, rezultate din stabilirea salariului de bază prin utilizarea tranșelor de vechime în învățământ instituite prin Hotărârea Guvernului nr. 38/2017 pentru aplicarea prevederilor art. 34 alin. (3) din Ordonanșa de urgenșă a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, pentru perioada 1 iulie 2017-31 august 2021.

Art. 2. Personalul didactic din învățământul preuniversitar și universitar de stat, inclusiv personalul didactic auxiliar din bibliotecile centrale universitare, beneficiază de plata diferențelor de drepturi salariale cuvenite, dar neacordate, rezultate din aplicarea și calcularea creșterilor, respectiv a majorărilor salariale prevăzute la art. 15 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, precum și la art. 4. art. 5 alin. (1). art. 7 și 8 din anexa nr. I capitolul I litera B - "Reglementări specifice personalului didactic din învățământ" - la Legea-cadru nr. 153/2017,

cu modificările și completările ulterioare, la salariul de bază aflat în plată, pentru perioada 1 ianuarie 2019-31 mai 2021."

Prin O.U.G. nr. 48/2022, Guvernul României, în calitate de legiuitor delegat, a recunoscut că dispozițiile Legii-cadru nr. 153/2017 privind stabilirea drepturilor salariale ale personalului didactic au fost aplicate greșit, cu consecința plății unor drepturi salariale diminuate în perioadele 01.07.2017 - 31.08.2021 (art. 1 din O.U.G. nr. 48/2022) și 01.01.2019 - 31.05.2021 (art. 2 din O.U.G. nr. 48/2022).

Faptul că diferențele de drepturi salariale acordate potrivit O.U.G. nr. 48/2022 reprezintă drepturi salariale restante rezultă din însuși conținutul ordonanței. În acest sens apelantul a subliniat faptul că legiuitorul delegat a precizat, în preambulul ordonanței, că:

„dispozițiile Legii-cadru nr. 153/2017 (...) au generat interpretări diferite, astfel încât, pentru unele drepturi prevăzute de acest act normativ în favoarea personalului din învățământ, au fost promovate acțiuni în justiție care, în cea mai mare parte, au fost soluționate în favoarea reclamaților”;

„în sistemul național de învățământ există o discriminare între personalul didactic ce beneficiază de aceste drepturi salariale în baza hotărârilor judecătoarești definitive (...) și restul personalului didactic (...);

„prin acordarea acestor drepturi se reglementează în mod unitar pentru toți subiecții de drept, personal didactic îndreptățit, cărora li se aplică prevederile menționate anterior și care trebuiau să beneficieze de aceste drepturi în mod nediscriminatoriu”.

Având în vedere că scopul declarat în preambul este de a acorda aceste diferențe salariale - obținute de unii salariați prin hotărâri judecătoarești (drepturi restante, rezultate din neexecutarea integrală a obligației de plată a salariului la scadență) - și salariaților care nu beneficiază de astfel de hotărâri, relevă încă o dată faptul că este vorba de diferențe de drepturi salariale restante și nu de un drept salarial nou, născut în beneficiul salariaților de la data intrării în vigoare a O.U.G. nr. 48/2022.

Caracterul de drepturi salariale restante rezultă din dispozițiile inserate în art. 1 din O.U.G. nr 48/2022: „drepturi salariale cuvenite, (...) pentru perioada 1 iulie 2017-31 august 2021” dar și în art. 2: „drepturi salariale cuvenite, dar neacordate (...) pentru perioada 1 ianuarie 2019-31 mai 2021”. Este evident, din modalitatea de redactare a normei juridice, că legiuitorul a dorit să reglementeze plata (executarea) unor drepturi salariale pe care el însuși le consideră restante, fiind aferente unor perioade din trecut, s-a mai arătat în cuprinsul apelului.

Întârzierea în plata acestor drepturi este nejustificată în sensul art. 166 alin. (4) din Codul muncii, întrucât este consecința unei interpretări eronate a prevederilor legale de către unitatea de învățământ, precum și de către Ministerul Educației care răspunde de gestionarea sistemului de salarizare a personalului din instituțiile de învățământ preuniversitar de stat [art. 3 alin.(2) din Legea-cadru nr. 153/2017] și asigură programul informatic de calcul și plată a salariilor.

Apelantul a apreciat că, pentru acoperirea integrală a prejudiciului suferit de membrii de sindicat reclamați, pe lângă drepturile salariale cuvenite și neacordate, actualizate cu indicele de inflație [actualizare acordată deja prin dispozițiile art. 4 alin.(2) din O.U.G. nr. 48/2022], trebuie acordată și dobânda penalizatoare, calculată de la data scadenței drepturilor salariale menționate și până la momentul plății efective ale acestora.

Pentru executarea cu întârziere a creanței pot fi acordate atât dobânda legală, cât și actualizarea cu rata indicelui de inflație, deoarece natura lor juridică este diferită.

Astfel, în virtutea principiului reparării integrale a prejudiciului suferit de salariați, se impune atât actualizarea sumelor cu rata inflației (aceasta fiind pierderea efectivă suferită de salariat - damnum emergens, prin devalorizarea sumei de bani în timp, ca efect a inflației), cât și plata dobânzii legale (beneficiul nerealizat de salariat în perioada în care a fost lipsit de dreptul său salarial - lucrum cessans).

Apelantul a solicitat să fie avut în vedere și faptul că reactualizarea sumelor datorate cu indicele de inflație, concomitent cu acordarea dobânzii legale penalizatoare, nu conduce la o dublă acoperire a prejudiciului cauzat prin neplata la timp a drepturilor salariale, deoarece fiecare din cele două modalități de acoperire a prejudiciului are o finalitate distinctă - dobânda legală penalizatoare reprezintă o despăgubire pentru întârzierea la plată a unor obligații, în timp ce reactualizarea cu indicele de inflație nu urmărește dobândirea unor sume în plus, ci aceeași valoare, calculată la momentul plății efective, menită să acopere scăderea puterii de cumpărare a salariatului.

În susținerea solicitării de acordare a dobânzilor legale penalizatoare a fost invocată și Decizia nr. 75/2020 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, care, a statuat că:

„În interpretarea și aplicarea art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2019 privind eșalonarea plății drepturilor salariale restante pentru unele categorii de personal din sistemul justiției, aprobată prin Legea nr. 224/2019, raportat la art. 1.531 și 1.535 din Codul civil, art. 166 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 1-3 din Ordonanța Guvernului nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligații bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar, aprobată prin Legea nr. 43/2012, cu completările ulterioare, alături de dobânda remuneratorie prevăzută de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2019, se pot acorda dobânzi penalizatoare la drepturile salariale restante ce intră în domeniul de aplicare al aceluiași act normativ pentru perioada anterioară emiterii ordinelor/deciziilor de acordare a drepturilor salariale, respectiv diferența dintre dobânda penalizatoare și cea remuneratorie, pentru perioada ulterioară emiterii acelorași ordine sau decizii.”

În drept, apelantul a invocat dispozițiile art. 466 și urm. C. proc. civ.

Intimata X X X X a depus întâmpinare prin care a solicitat respingerea apelului ca nefondat și menținerea în tot a sentinței civile apelate.

În drept, și-a intemeiat întâmpinarea pe dispozițiile art. 205 C. proc. civ. și art. 471 alin. (5) C. proc. civ..

Asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru a pronunța o hotărâre prin care să se dea o dezlegare de principiu cu privire la o chestiune de drept, constată următoarele:

Curtea constată îndeplinite condițiile prevăzute de art. 1 alin. 1 și art. 2 alin. 1 din OUG nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale, sens în care va dispune sesizarea Î.C.C.J. pentru a pronunța o hotărâre prin care să se dea o rezolvare de principiu următoarei chestiuni de drept: dacă, în interpretarea și aplicarea art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 48/2022 privind plata diferențelor de drepturi salariale cuvenite personalului didactic din învățământul de stat pentru perioada 1 iulie 2017 - 31 august 2021, alături de indicele de inflație prevăzut de textul menționat, se pot acorda dobânzi legale penalizatoare la drepturile salariale restante ce intră în domeniul de aplicare al actului normativ, începând cu data de la care drepturile salariale erau datorate și până la data plății efective a acestora.

În opinia Curtii de Apel, în condițiile în care diferențelor de drepturi salariale cuvenite conform dispozițiilor art. 1 și 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 48/2022 privind plata diferențelor de drepturi salariale cuvenite personalului didactic din învățământul de stat pentru perioada 1 iulie 2017-31 august 2021, sunt plătite după scadență, debitorul datorează, după această dată și până la plata efectivă, dobânzi penalizatoare, așa cum prevede art. 1 alin. (3) din OG. nr. 13/2011 pe lângă actualizarea cu indicele de inflație stipulată expres la art. 4 alin. (2) din O.U.G. nr. 48/2022, întrucât, doar în acest mod se poate realiza o deplină și legală reparare a prejudiciului suferit de salariat.

Fiind lipsiți de folosul drepturilor salariale cuvenite, dar neacordate, de la scadență și pe toată perioada eșalonării plății sumelor restante, creditorii au dreptul la acoperirea integrală a prejudiciului suferit, respectiv, au dreptul la daune interese-moratorii, ce constau alături de aplicarea indicelui de inflație prev. de art. 4 alin. (2) din O.U.G. nr. 48/2022 și de recunoașterea dreptului la acordarea dobânzii legale penalizatoare.

Prezenta încheiere se va comunica, prin adresă, Înaltei Curți de Casație și Justiție (atașându-se, în copie, cererea de chemare în judecată, sentința primei instanțe, apelul, întâmpinările), se va aduce la cunoștința conducerii Secției VII-a Civile și se va transmite prin e-mail către curțile de apel și tribunalele din țară.

În baza disp. art. 2 alin. 3, art. 4 din OUG nr. 62/2024 rap. la 520 alin.2 C.pr.civ., instanța va dispune suspendarea judecării prezentei cauze până la soluționarea sesizării de către Înalta Curte de Casație și Justiție.

**PENTRU ACESTE MOTIVE
DISPUNE:**

În baza art. 2 alin.1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, Sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție pentru a pronunța o hotărâre prin care să dea o dezlegare de principiu cu privire la următoarea chestiune de drept :

În interpretarea și aplicarea art. 4 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 48/2022 privind plata diferențelor de drepturi salariale cuvenite personalului didactic din învățământul de stat pentru perioada 1 iulie 2017 - 31 august 2021, dacă alături de indicele de inflație prevăzut de textul menționat, se pot acorda dobânzi legale penalizatoare la drepturile salariale restante ce intră în domeniul de aplicare al actului normativ, începând cu data de la care drepturile salariale erau datorate și până la data plății efective a acestora.

Prezenta încheiere se va comunica către Î.C.C.J, se va aduce la cunoștință conducerii Secției a VII-a Civile și se va comunica prin e-mail către curțile de apel și tribunalele din țară.

Suspendă judecarea cauzei formulată de apelantul-reclamant **X X X X**, cu sediul în loc. X, înregistrat ca persoană juridică în Registrul Persoanelor Juridice de la X – **în numele membrilor de sindicat: X X, X X, X X, X X X, X X X, X X, X X X, X X X, X X, X X X, X X X, X X** împotriva sentinței civile nr. X/X, pronunțată de Tribunalul X – Secția Conflicte de Muncă, Asigurări Sociale și Contencios Administrativ și Fiscal în dosarul nr. X/X/X, în contradictoriu cu intimata-părătă **X**, cu sediul în X, până la soluționarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a prezentei sesizări.

Cu recurs pe durata suspendării.

Pronunțată prin punerea soluției la dispoziția părților prin mijlocirea grefei instanței, azi, 04.09.2024.

PREȘEDINTE
X X X

JUDECĂTOR
X X X

GREFIER
X X